

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ

മഹർഷി വേദവ്യാസപ്രണീതം ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം

॥ പ്രഥമസ്കന്ധേ പഞ്ചദശോധ്യായഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ

ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം

॥ പ്രഥമസ്കന്ധേ പഞ്ചദശോധ്യായഃ ॥

സൂത ഉവാച

ഏവം കൃഷ്ണസഖഃ കൃഷ്ണോ ഭ്രാന്തോ രാജ്ഞാഽവികൽപിതഃ |
നാനാശങ്കാസ്പദം രൂപം കൃഷ്ണവിശ്ലേഷകർശിതഃ || 1 ||

ശോകേന ശുഷ്യദ്വദനഹൃത്സരോജോ ഹതപ്രഭഃ |
വിഭും തമേവാനുധ്യായന്നാശക്നോത്പ്രതിഭാഷിതും || 2 ||

കൃച്ഛണ സംസ്കൃദ്യ ശുചഃ പാണിനാഽമൃജ്യ നേത്രയോഃ |
പരോക്ഷേണ സമുന്നദ്ധപ്രണയൗത്കംഠ്യകാതരഃ || 3 ||

സഖ്യം മൈത്രിം സൗഹൃദം ച സാരഥ്യാദിഷു സംസ്മരൻ |
നൃപമഗ്രജമിത്യാഹ ബാഷ്പഗദ്ഗദയാ ഗിരാ || 4 ||

അർജുന ഉവാച

വഞ്ചിത്വോഹം മഹാരാജ ഹരിണാ ബന്ധുരൂപിണാ |
യേന മ്യേപഹൃതം തേജോ ദേവവിസ്മാപനം മഹത് || 5 ||

യസ്യ ക്ഷണവിയോഗേന ലോകോ ഹൃപ്രിയദർശനഃ |
ഉക്തമേന രഹിതോ ഹ്യേഷ മൃതകഃ പ്രോച്യതേ യഥാ || 6 ||

യത്സംശ്രയാദ് ദ്രുപദഗേഹമുപാഗതാനാം

രാജ്ഞാം സ്വയംവരമുഖേ സ്മരദുർമദാനാം |

തേജോ ഹൃതം ഖലു മയാഭിഹതശ്ച മത്സ്യഃ
സജ്ജീകൃതേന ധനുഷാധിഗതാ ച കൃഷ്ണാ || 7 ||

യത്സന്നിധാവഹമു ഖാണ്ഡവമഗന്യേദാ -
മിന്ദ്രം ച സാമരഗണം തരസാ വിജിത്യ |
ലബ്ധ്യാ സഭാ മയകൃതാദ്ഭുതശിൽപമായാ
ദിഗ്ദ്വ്യാഹരൻ നൃപതയോ ബലിമധ്യരേ തേ || 8 ||

യത്തേജസാ നൃപശിരോഽംഘ്രിമഹൻ മഖാർഥേ
ആർയോനൂജസ്സുവ ഗജായുതസത്ത്വവീർയഃ |
തേനാഹൃതാഃ പ്രഥമനാഥമഖായ ഭൂപാ
യൻമോചിതാസ്സദനയൻ ബലിമധ്യരേ തേ || 9 ||

പത്യാസ്സവാധിമഖക്ലപ്തമഹാഭിഷേക -
ശ്ലാഘിഷ്ടചാരുകബരം കിതവൈഃ സഭായാം |
സ്സൃഷ്ടം വികീർയ പദയോഃ പതിതാശ്രമുഖ്യാ
യസ്സത്സ്മിത്യോക്യത ഹതേശവിമുക്തകേശാഃ || 10 ||

യോ നോ ജുഗോപ വനമേത്യ ദുരന്തകൃച്ഛാദ്
ദുർവാസസ്യോരിരചിതാദയുതാഗ്രഭുഗ് യഃ |
ശാകാനശിഷ്ടമുപയുജ്യ യതസ്ത്രിലോകീം
ത്യപ്താമമംസ്തു സലിലേ വിനിമഗ്നസംഘഃ || 11 ||

യത്തേജസാഥ ഭഗവാൻ യുധി ശൂലപാണി -
ർവിസ്മാപിതഃ സഗിരിജ്ജ്യോസ്തുമദാന്നിജം മേ |
അൻയേപി ചാഹമമുനൈവ കലേവരേണ
പ്രാപ്തോ മഹേന്ദ്രഭവനേ മഹദാസനാർധം || 12 ||

തത്രൈവ മേ വിഹരതോ ഭുജ്ജദണ്ഡയുഥം
ഗാണ്ഡീവലക്ഷണമരാതിവധായ ദേവാഃ |

സേന്ദ്രാഃ ശ്രീതാ യദനുഭാവിതമാജമീഡ
തേനാഹമദ്യ മുഷിതഃ പുരുഷേണ ഭൂക്താ || 13 ||

യദ്ബാസവഃ കുരുബലാബ്ധിമനന്തപാര -
മേകോ രഥേന തതര്യേഹമതാർയസത്ത്വം |
പ്രത്യാഹൃതം ബഹു ധനം ച മയാ പരേഷാം
തേജാസ്സദം മണിമയം ച ഹൃതം ശിരോഭ്യഃ || 14 ||

യോ ഭീഷ്മകർണഗുരുശൽയചമുഷ്യദ്ര -
രാജൻയവർയരഥമണ്ഡലമണ്ഡിതാസു |
അഗ്രേചരോ മമ വിഭോ രഥയുമപാനാ -
മായുർമനാംസി ച ദൃശാ സഹ ഓജ ആർച്ഛത് || 15 ||

യദോഷ്ഷു മാ പ്രണിഹിതം ഗുരുഭീഷ്മകർണ -
നപ്സ്യത്രിഗർതശലസൈന്ധവബാഹ്ലികാദൈഃ |
അസ്സാൺയമോഘമഹിമാനി നിരൂപിതാനി
നോ പസ്യൂശൂർനൃഹരിദാസമിവാസുരാണി || 16 ||

സൗത്യേ വൃതഃ കുമതിനാസ്ത്വദ ഊശ്വരോ മേ
യത്പാദപദ്മദവായ ഭജന്തി ദവ്യാഃ |
മാം ശ്രാന്തവാഹമരയോ രമിനോ ഭൂവിഷ്ഠം
ന പ്രാഹരൻ യദനുഭാവനിരസ്തചിത്താഃ || 17 ||

നർമാൺയുദാരരുചിരസ്മിതശോഭിതാനി
ഹേ പാർഥ ഹേദ്വർജുന സഖേ കുരുനന്ദനേതി |
സഞ്ജൽപിതാനി നരദേവ ഹൃദിസ്സുശാനി
സൂർതൂർലുന്തി ഹൃദയം മമ മാധവസ്യ || 18 ||

ശയ്യാസനാടനവികത്ഥനഭോജനാദി -
ഷൈക്യാദ്യയസ്യ ഋതവാനിതി വിപ്രലബ്ധഃ |

സഖ്യഃ സഖേവ പിതൃവത്തനയസ്യ സർവം
സേഹേ മഹാൻ മഹിതയാ കുമതേരഘം മേ || 19 ||

സോഹം നൃപേന്ദ്ര രഹിതഃ പുരുഷോത്തമേന
സഖ്യാ പ്രിയേണ സുഹൃദാ ഹൃദയേന ശൂന്യഃ |
അധ്യന്യരുക്രമപരിഗ്രഹമംഗ രക്ഷൻ
ഗോപൈരസദ്ഭിരബലേവ വിനിർജ്ജിതോസ്തി || 20 ||

തദ്വൈ ധനുസ്ത ഇഷവഃ സ രഥോ ഹയാന്യേ
സോഹം രഥീ നൃപതയോ യത ആനമന്തി |
സർവം ക്ഷണേന തദഭ്യുദസദീശരികൃതം
ഭസ്മൻ ഹൃതം കുഹകരാദ്ധമിവോപ്ലമുഷ്യാം || 21 ||

രാജംസ്ത്വയാഭിപൃഷ്ടാനാം സുഹൃദാം നഃ സുഹൃത്പുരേ |
വിപ്രശാപവിമുഢാനാം നിഘ്നതാം മുഷ്ടിഭിർമിമഃ || 22 ||

വാരുണീം മദിരാം പീത്യാ മദോൻമമിതചേതസാം |
അജാനതാമിവാൻയോൻയം ചതുഃപഞ്ചാവശേഷിതാഃ || 23 ||

പ്രായേണൈതദ്ഭഗവത ഈശ്വരസ്യ വിചേഷിതം |
മിഥോ നിഘ്നന്തി ഭൂതാനി ഭാവയന്തി ച യൻമിമഃ || 24 ||

ജലൗകസാം ജലേ യദ്വൻമഹാന്തോദ്ദന്ത്യണീയസഃ |
ഭൂർബലാൻ ബലിനോ രാജൻ മഹാന്തോ ബലിനോ മിമഃ || 25 ||

ഏവം ബലിഷ്ഠൈർയദുഭിർമഹദ്ഭിരിതരാൻ വിഭുഃ |
യദുൻ യദുഭിരൻയോൻയം ഭൂഭാരാൻ സഞ്ജഹാര ഹ || 26 ||

ദേശകാലാർഥയുക്താനി ഹൃത്താപോപശമാനി ച |
ഹരന്തി സ്മരതശ്ചിത്തം ഗോവിന്ദാഭിഹിതാനി മേ || 27 ||

സുത ഉവാച

ഏവം ചിന്തയതോ ജിഹ്വോഃ കൃഷ്ണപാദസരോരുഹം |
സൗഹാർദ്ദേനാതിഗാഢേന ശാന്താസ്സീദ്വിമലാ മതിഃ || 28 ||

വാസുദേവാംപ്ര്യന്യുധ്യാനപരിബൃംഹിതരംഹസാ |
ഭക്ത്യാ നിർമമിതാശേഷകഷായധിഷണോർജുനഃ || 29 ||

ഗീതം ഭഗവതാ ഇണാനം യത്തത്സംഗ്രാമമൂർധനി |
കാലകർമതമോരുദ്ധം പുനരധ്യഗമദ് വിഭുഃ || 30 ||

വിശോകോ ബ്രഹ്മസമ്പത്ത്യാ സഞ്ചിരിന്നദ്വൈതസംശയഃ |
ലീനപ്രകൃതിനൈർഗുൺയാദലിംഗത്യാദസംഭവഃ || 31 ||

നിശദ്യ ഭഗവൻമാർഗം സംസ്ഥാം യദുകുലസ്യ ച |
സ്യഃപമായ മതിം ചക്രേ നിഭൃതാത്മാ യുധിഷ്ഠിരഃ || 32 ||

പൃഥാപ്യനുശ്രുത്യ ധനഞ്ജയോദിതം
നാശം യദുനാം ഭഗവദ്ഗതിം ച താം |
ഏകാന്തഭക്ത്യാ ഭഗവത്യധോക്ഷജേ
നിവേശിതാത്മാപരരാമ സംസൃതേഃ || 33 ||

യയാഹരദ്ഭുവോ ഭാരം താം തനും വിജഹാവജഃ |
കണ്ടകം കണ്ടകേനേവ ദ്വയം ചാപീശിതൂഃ സമം || 34 ||

യഥാ മത്ത്യാദിരൂപാണി ധത്തേ ജഹ്യാദ്യഥാ നടഃ |
ഭുഭാരഃ ക്ഷപിതോ യേന ജഹൗ തച്ച കലേവരം || 35 ||

യദാ മുകുന്ദോ ഭഗവാനിമാം മഹീം
ജഹൗ സ്വതൻവാ ശ്രവണീയസത്കഥഃ |
തദാ ഹരേവാപ്രതിബുദ്ധചേതസാ -
മധർമഹേതൂഃ കലിരൻവവർത്ത || 36 ||

യുധിഷ്ഠിരസ്തുത്പരിസർപണം ബുധഃ

പുരേ ച രാശ്രേഷ്ഠേ ച ഗൃഹേ തമാസ്ത്വനി |

വിഭാവ്യ ലോഭാനൃതജ്ജിഹ്വഹിംസനാ -

ദ്യധർമചക്രം ഗമനായ പർയധാത് ||37 ||

സ്വരാട് പൗത്രം വിനയിനമാത്മനഃ സുസമം ഗുണൈഃ |

തോയനീവ്യാഃ പതിം ഭൂമേരഭ്യഷിഞ്ചദ് ഗജാഹൃയേ ||38 ||

മമുരായാം തമാ വജ്രം ശൂരസേനപതിം തതഃ |

പ്രാജാപത്യാം നിരൂപ്യേഷ്ടിമഗ്നീനപിബദീശ്വരഃ ||39 ||

വിസൃജ്യ തത്ര തത് സർവം ദുകൂലവലയാദികം |

നിർമമോ നിരഹങ്കാരഃ സഞ്ചിഹ്വരിനാശേഷബന്ധനഃ ||40 ||

വാചം ജുഹാവ മനസി തത്പ്രാണ ഇതരേ ച തം |

മൃത്യാവപാനം സോത്സർഗം തം പഞ്ചത്വേ ഹൃജോഹവീത് ||41 ||

ത്രിത്യേ ഹൃത്യാഥ പഞ്ചത്വം തച്ചൈകത്യേജുഹോൻമുനിഃ |

സർവമാത്മന്യജുഹവീദ് ബ്രഹ്മൺയാത്മാനമവ്യയേ ||42 ||

ചീരവാസാ നിരാഹാരോ ബദ്ധവാങ്മുക്തമൂർധജഃ |

ദർശയന്നാത്മനോ രൂപം ജഡോൻമത്തപിശാചവത് ||43 ||

അനവേക്ഷമാണോ നിരഗാദശൃൺവൻ ബധിരോ യഥാ |

ഉദീചീം പ്രവിവേശാശാം ഗതപൂർവാം മഹാത്മദിഃ |

ഹൃദി ബ്രഹ്മ പരം ധ്യായൻ നാവർതേത യതോ ഗതഃ ||44 ||

സർവേ തമനു നിർജമൂർഭ്രാതരഃ കൃതനിശ്ചയാഃ |

കലിനാധർമമിത്രേണ ദൃഷ്ട്യാ സ്പൃഷ്ടാഃ പ്രജാ ഭൂവി ||45 ||

തേ സാധുകൃതസർവാർമാ ഇണാത്യാത്രിത്യന്തികമാത്മനഃ |
മനസാ ധാരയാമാസുർവൈകുംഽചരണാംബുജം || 46 ||

തദ്യാനോദ്രിക്തയാ ഭക്ത്യാ വിശുദ്ധധിഷണാഃ പരേ |
തസ്മിൻ നാരായണപദേ ഏകാന്തമതയോ ഗതിം || 47 ||

അവാപുർദുരവാപാം തേ അസദ്ഭിർവിഷയാത്മഭിഃ |
വിധൂതകൽമഷാസ്ഥാനേ വിരജേനാത്മനൈവ ഹി || 48 ||

വിദുരോപി പരിത്യജ്യ പ്രഭാസേ ദേഹമാത്മവാൻ |
കൃഷ്ണാവേശേന തച്ചിത്തഃ പിത്യഭിഃ സ്വക്ഷയം യയൗ || 49 ||

ദ്രൗപദീ ച തദ്വ്യാജ്ഞായ പതീനാമനപേക്ഷതാം |
വാസുദേവേ ഭഗവതി ഹ്യേകാന്തമതിരാപ തം || 50 ||

യഃ ശ്രദ്ധയൈതദ്ഭഗവത്പ്രിയാണാം
പാണ്ഡയാഃ സുതാനാമിതി സമ്പ്രയാണം |
ശൃണോത്യലം സ്വസ്ത്യയനം പവിത്രം
ലബ്ധ്യാ ഹരൗ ഭക്തിമുപൈതി സിദ്ധിം || 51 ||

|| ഇതി ശ്രീമദ്ഭാഗവതേ മഹാപുരാണേ പാരമഹംസ്യാം സംഹിതായാം
പ്രഥമസ്കന്ധേ പാണ്ഡവസ്വർഗാരോഹണം നാമ പഞ്ചദശോധ്യായഃ ||